

PERSBERICHT

Van inzet naar inzicht

Onderzoek naar duurzaamheidsmaatregelen van de gemeente Amersfoort

De gemeente Amersfoort heeft hoge ambities op het gebied van duurzaamheid. In 2026 moet de CO₂-uitstoot 40 procent lager zijn dan in 2018. In 2050 wil de gemeente zelfs volledig klimaatneutraal zijn. Er zijn heldere doelen, uiteenlopende maatregelen en er wordt flink geïnvesteerd. Toch is het nog onduidelijk of de genomen stappen daadwerkelijk voldoende bijdragen aan de gestelde klimaatdoelen. Dat blijkt uit onderzoek van de rekenkamer naar duurzaamheidsmaatregelen.

Voor het onderzoek gebruikte de rekenkamer meerdere methoden. Er is een analyse gemaakt van gemeentelijke plannen, beleidsdocumenten en financiële gegevens. Ook zijn gesprekken gevoerd met ambtenaren, bestuurders en externe betrokkenen, zoals woningcorporaties en energiecoöperaties. Daarnaast gaven ruim 3.000 leden van het AmersfoortPanel hun mening over het beleid. Tot slot sprak de rekenkamer met raadsleden over hun rol in de energietransitie.

Veel inzet, veel potentie

De rekenkamer erkent de inzet van de gemeente en ziet een sterke basis: duidelijke ambities, actieve uitvoering en betrokkenheid van inwoners en partners. De gemeente kan haar inspanningen effectiever maken en de kans op het behalen van de duurzaamheidsdoelen vergroten, wanneer zij de aanbevelingen, met name op het gebied van structuur, sturing en monitoring, opvolgt.

Beleid met ambitie, maar zonder samenhangende routekaart

Uit het onderzoek blijkt dat de gemeente duidelijke doelen heeft gesteld, zoals 40% minder CO₂-uitstoot in 2026 en klimaatneutraliteit in 2050. Tegelijkertijd ontbreekt een samenhangend plan waarin concreet is uitgewerkt hoe deze doelen bereikt moeten worden. De rekenkamer raadt aan om het nog te verschijnen Omgevingsprogramma Energie te benutten om structuur te brengen in het energiebeleid. Hierin zouden subdoelen, maatregelen en tijdslijnen beter op elkaar moeten worden afgestemd.

Inzet is groot, maar inzicht in resultaten beperkt

De gemeente onderneemt veel activiteiten die logisch aansluiten bij de landelijke aanpak. Toch ontbreekt het aan een goed werkend systeem om te meten wat de daadwerkelijke effecten zijn van deze inspanningen. Hierdoor is het lastig om te bepalen of beleid en middelen doelmatig worden ingezet. De rekenkamer adviseert om de monitoring en evaluatie te verbeteren. Zo wordt voorgesteld om alle maatregelen regelmatig te evalueren en jaarlijks integraal te rapporteren.

Capaciteit vormt knelpunt in uitvoering

Ondanks extra financiële middelen lopen sommige maatregelen vertraging op door een tekort aan capaciteit in de gemeentelijke organisatie. De rekenkamer beveelt het college aan om bij het opstellen van nieuw beleid goed te letten op wat organisatorisch haalbaar is en om ambities en beschikbare capaciteit beter op elkaar af te stemmen.

Toegankelijke ondersteuning, maar informatie schiet tekort

Via subsidies, adviezen en lokale initiatieven biedt de gemeente ondersteuning aan uiteenlopende doelgroepen. Met name lagere inkomensgroepen worden actief bereikt. Toch blijkt uit het

onderzoek dat inwoners en bedrijven vaak moeite hebben om de juiste informatie te vinden. De rekenkamer adviseert daarom de communicatie en informatievoorziening te verbeteren. Denk aan overzichtelijke websites, gericht voorlichtingsmateriaal en het proactief aanbieden van ondersteuning.

Lokale initiatieven verdienen meer structuur en erkenning

Er zijn in Amersfoort veel lokale initiatieven die bijdragen aan verduurzaming, maar deze werken vaak los van elkaar en zonder duidelijke rolverdeling met de gemeente. De rekenkamer pleit voor een uniforme en transparante aanpak in de samenwerking met deze groepen. Zo weten initiatiefnemers waar ze aan toe zijn en kunnen ze beter bijdragen aan het geheel.

Goede besluitvorming, maar raad mist overzicht

De besluitvorming tussen college en gemeenteraad verloopt over het algemeen vlot en constructief. Toch heeft de raad beperkt zicht op de voortgang van het beleid. De rekenkamer beveelt aan om tussentijdse doelen vast te stellen en de raad beter te informeren, zodat zij haar controlerende taak beter kan uitvoeren.

Rapport en samenvatting

De rekenkamer heeft naast het onderzoeksrapport een infographic gemaakt van de onderzoeksuitkomsten. De documenten zijn te vinden op www.amersfoort.nl/rekenkamer.

Vervolg

De rekenkamer presenteert het onderzoek en geeft daarop ook toelichting aan de gemeenteraad op 10 juni 2025. Op 1 juli 2025 bespreekt de gemeenteraad het onderzoeksrapport met elkaar en het college en besluit daarna over de aanbevelingen.

Rekenkamer

Rekenkamer Amersfoort is een onafhankelijk orgaan met als taak het toetsen van het door de gemeente gevoerde bestuur. De rekenkamer voert onderzoeken uit en doet naar aanleiding daarvan aanbevelingen aan de gemeenteraad. De gemeenteraad besluit over deze aanbevelingen.

Noot voor de redactie (niet voor publicatie):

Informatie: Martine van Engen, secretaris rekenkamer, 033-469 40 65, rekenkamer@amersfoort.nl, www.amersfoort.nl/rekenkamer